

ANNE-BABA TUTUMLARI

Şubat 2021 - Aile Eğitim Bülteni
Derin Disleksi Atölyesi

AİLE

Aile; anne-baba ve çocuklardan oluşan en küçük sosyal birimdir. Çocuğun sosyal deneyim kazandığı ilk alan da aile hayatıdır. Bu nedenle; Çocuğun aile ortamında olumlu kişilik özellikleri geliştirmesi, iyi bir eğitim alması ve bütüncül olarak gelişimi için ailenin çocuğa karşı sergilediği tutumlar çok önemlidir.

ANNE BABA TUTUMLARI

Anne-baba-çocuk ilişkisi, temelde anne ve babanın tutumlarına bağlıdır.

Aile tutumları yedi başlık altında incelenmektedir. Bunlar; Otoriter, ilgisiz, aşırı izin verici, tutarsız, aşırı koruyucu, mükemmeliyetçi, demokratik

OTORİTER TUTUM

- Anne babalar aşırı kontrollüdür.
- etkileşimlerinde daha az sıcak ilişki kurarlar,
- Çocuklarının gelişim düzeylerini ve isteklerini göz önüne almadan onlardan kendi uygun gördükleri gibi davranmalarını beklerler.
- Kurallar katıdır ve itaate önem verirler,
- Ailenin istediği davranışlar yerine getirilmediğinde çocuk cezalandırılır.

Bu ailenin çocukları, bağımlı ve zayıf ilişkileri olan, özgüveni eksik, kaygılı, saldırgan olma eğilimindedir.

İLGİSİZ TUTUM

- Çocuğunun isteklerine karşı sınırlama getirmezler ve onların istek ve gereksinimlerine kayıtsız kalırlar.
- Çocuklarını önemsemezler ve onların ihtiyaçlarını görmezden gelirler,

Bu ailelerde yetişen çocuklar, zamanla olumsuz davranış göstermeye başlar, dikkat çekmeye ve çevreye varlığını ispatlamay çalışır, özgüveni düşük bilreyler olabilirler.

AŞIRI İZİN VERİCİ

- Çocuğun isteği mantıklı olmasa bile yerine getirirler, çocuğa herhangi bir sınır koymazlar, nadiren disiplin uygulanır.
- Çocuğun hatalı davranışlarını hoşgörüyle karşılar ve kabul ederler.
- Çocuk ailede söz sahibi kişi konumundadır.

Bu ailede yetişen çocuklar, daha bağımlı, sosyal açıdan daha az sorumluluk alma, özdenetim sorunu yaşama, doğruyu yanlışlı ayılt etme sorunu yaşayabilirler.

TUTARSIZ TUTUM

- Bu aileler; aşırı hoşgörüyle tutum ile otoriter tutum arasında gidip gelirler,
- Çocuğun hangi davranışının onaylanıp onaylanmayacağı belirsizdir.
- Çocuğun aynı davranış için ebeveynlerinin görüşleri farklıdır,

Böyle bir ailede yetişen çocuklar; karar vermekte zorlanan, diğer insanlara güven duymayan, dengesiz, tutarsız, aşırı isyankar ya da boyun eğici bireyler olabilir.

AŞIRI KORUMACI TUTUM

- Bu ailelerde anne-babalar çocuğa gereğinden fazla özen gösterip onu denetim altında tutarlar.
- Çocuğun başına kötü şeyler gelir diye kendi başına bir şeyler yapmasına izin vermezler.
- Çocuğun tüm ihtiyaçları büyükleri tarafından karşılanmaya çalışılır.

Böyle ailede yetişen çocuklar; Kendisini savunamayan, karar verme becerisi gelişmemiş ve kendi işini yapamayan bireyler olabilir.

MÜKEMMELİYETÇİ TUTUM

- Anne baba çocuğundan her şeyin en iyisini bekler.
- Kendi gerçekleştiremediği yaşantıları çocuğunun gerçekleştirmesini ister ve çocuk olduğu gibi kabul edilmez.
- Aile, çocuğu kapasitesinin çok üstünde eğitime tabi tutar.
- Kurallar ve kalıplar belirlenir ve çocuğun bunlara mutlaka uyması beklenir.
- Çocuğa bütün çocukça davranışlar yasaklanır. Arkadaş seçimi de aileye aittir.

Böyle ailede yetişen çocuklar; Ağır beklentiler altında ezilerek sağlıklı kişilik geliştiremezler, Başarı için çabalar ve istedikleri seviyeye ulaşamadıklarında yoğun hayal kırıklığı yaşarlar, çoğu zaman beceriksiz hissederler, **kendilerinin değersiz ve başarısız olduğunu düşünürler.**

DEMOKRATİK TUTUM

- **En sağlıklı ebeveyn tutumudur,** Çocuklara hoşgörü, güven verici ve destekleyici yaklaşım benimsenir.
- Çocuklara **sıcak** davranılır ve **koşulsuz saygı ve sevgi** gösterilir.
- Çocukların her durumda **düşüncelerini paylaşmalarını desteklenir.**
- Anne babaların davranışları, birbirleriyle **tutarlı ve karardır.**
- Çocuğun kendine özgü bir **gelişim kapasitesi olduğu kabul edilir.**
- Aile çocuktan gelişim düzeyine uygun davranışlar bekler.
- Çocuklara gelişimlerine **uygun sorumluluk verilir ve desteklenirler,**
- Çocuğun **özerk davranışları desteklenir** ve dikkate alınır.
- Çocuğun kendini ifade etmesine ve özdenetim kazanmasına katkı sağlayacak **ortamlar sunulur.**

Böyle ailelerin çocukları; sosyal ve duygusal anlamda yeterli, diğerleriyle iş birliği kurabilen, kendine güvenen, uyumlu, yaratıcı, bağımsız, sorumluluk sahibi, insanlara güvenebilen bireyler olarak yetişir.

ÖNERİLER

- Çocuklar kimse ile kıyaslanmamalıdır.
- Çocuk koşulsuz sevilmelidir. "Şunu yaparsan severim bunu yaparsan sevmem." şeklindeki ifadeler ve davranışlar çocuğun ruh sağlığını olumsuz etkiler.
- Çocuğun olumsuz davranışları yerine olumlu davranışları öne çıkarılmalı.
- Çocuklara birey olarak saygı gösterilmeli.
- Çocukların duygularını rahatça ifade etmelerine izin verilmeli ve sakin, çocuğun duyulacağı ortam sunulmalı,
- Çocuğun gelişim düzeyine uygun kurallar koyulmalı, "Bu gün altı saat ders çalış." demek yerine çocuğun dikkat ve öğrenme kapasitesine uygun çalışma planı yapılmalı.
- Çocuklara seçenekler sunarak karar verme davranışı kazandırılmalı,
- Çocukların kendi problemlerini çözmelerine izin vererek problem çözme becerileri desteklenmeli.
- Aileler çocuklarına nitelikli zaman ayırmalı,
- Gelişimine uygun etkinliklerde bağımsız davranış gösterme fırsatı sunulmalı.

KAYNAK

<http://tegm.meb.gov.tr>

<http://salyaziio.meb.k12.tr>

Bizi Takip Edin

@derindisleksi www.derindisleksi.com

İletişim

02323687747 derindisleksi@gmail.com